

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 294. — ŠTEV. 294.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 15, 1928. — SOBOTA, 15. DECEMBRA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI

Debata glede Kelloggovega pakta.

DEKLARACIJA GLEDE TEMELJNIH PRAVIC ZDRUŽENIH DRŽAV

Senator Moses je predložil resolucijo, ki naj bi nudila nekako pojasnilo k pogodbi. — Pravica obrambe in obdržanje Monroe doktrine. — Senator Borah je proti predlogu. — Velike debate pred ratifikacijo.

WASHINGTON, D. C., 14. decembra. — Predsednik Coolidge je danes izjavil, da se bo vlada Združenih držav udeležila nadaljnjih razprav razorožitvene konference v Ženevi ter da je pripravljena dati v tem oziru vsa pojasnila.

Senat je predložil danes izvenpolitičnemu odseku predlog senatorja Mosesa iz New Hampshire.

Moses predlaga, naj bi bila Kelloggova protivojna pogodba sprejeta, obenem ž njo pa tudi "Deklaracija temeljnih ameriških pravic".

Ta deklaracija bi pojasnjevala določbe pogodbe, obenem pa tudi poudarjala ameriške pravice.

Senator Borah je proti predlogu.

Senat je celo dopoldne razpravljal o paktu ter odgodil glasovanje do ponedeljka.

Vse kaže, da bo pogodba ratificirana še pred Božičem.

Deklaracija ki jo zahteva senator Moses, vsebuje sledeče štiri točke:

1) Pogodba ne obvezuje Združenih držav nastopiti proti katerikoli državi, ki je pogodbo podpisala, pa jo je prekršila.

2) Pogodba v nobenem oziru ne omejuje Monroe doktrine oziroma tradicionalne politike Združenih držav.

3) Združene države imajo pravico, neoziraje se na pogodbo, braniti svojo trgovino in svoje interese.

4) Pogodba v nikakem oziru ne veže Združenih držav z določbami kake druge pogodbe, katere Združene države niso odobrile.

Vse kaže, da se bodo vršile še vroče debate pred ratifikacijo, dasi ne bo sprejem pogodbo naletel na kako posebno opozicijo.

MORAN ŠEL MIRNO V SMRT

Stoičen mir je obvladoval Morana, ko je zasedel električni stol. — Celo brez žganja, za katerega je prosil, ni pokazal mladostni morilec nika kega strahu.

OSSINING, N. Y., 14. dec. — Kadeč cigareto, je sedel Thomas (Red) Moran, star 22 let iz Brooklyna na električni stol v Sing Sing jetnišnici zgodaj večeraj zjutraj ter bil usmrtjen.

Mladi morilec si je očitno želel smrti. Pomagal je celo pomočnikom pritrčiti vezi in elektrode. Uradniki in priče so prisostvovali eno uro pred zadnjim nastopom Morana — predstavi jetniške gledališke družbe, ki je vpriporila godbeno komedijo: — No, No, Nanette!

Zadnja prošnja Morana je bila za pajnt žganja. Zavrnjena pa je bila od wardena Lawesa. V sled tega je umrl brez pijače, ki ga je stimulirala k umoru dveh policistov v Brooklynu.

Ko pa je odmevala vesela godba po jetnišnici, je igral Moran pi-pakel s nekim glasnikom.

Zadnja večerja Morana je ob-stajala iz sirloin steka, na fran-coški način opečenega krompirja, graha in ice creama. Pokadil je smodko ter vprašal, če je nje-gova mati zunaj.

Mrs. Moran pa je bila v New Yorku, kjer je skušala dobiti od-log od guvernerja Smitha.

Zadnja obiskovalka je bila Ann McAllister, ki je bila omenjena tekom procesa kot njegova ljubica. On jo je poljubil v slovo, na-klar je zapustila jetnišnico v spremstvu svojega brata.

Ko je prišel poziv ob eni uri zjutraj, se je Moran poslovil od vseh prebivalcev smrtne hiše. Njegove zanje besede so bile: "Let's go, boys!"

Grški parnik brez krivde.

PARIZ, Francija, 14. dec. — Kapitan grškega parnika, Ekaterini Coulandri, je bil oproščen vsake krivde pri potopu francoskega čolna Osidine, — kot so ja-vila sporočila iz Aten.

Finski kabinet odstopil.

HELSINGSFORS, Finska, 14. decembra. — Kabinet ministrskega predsednika Sunila je večeraj odstopil, potem ko je dobil v pa-rlamentu mezuapnico v zvezi z na-postavnimi dejanji, katere so ba-je izvršili člani civilne garde.

HERBERT HOOVER NAVDUŠENO SPREJET V ARGENTINI

Buenos Aires je proslavil na vse mogoče načine Herberta Hooverja, novo izvoljenega predsednika Združenih držav. — Časopisje je izšlo v posebnih izdajah. — Hoover in njegovo spremstvo močno zastražena.

BUENOS AIRES, Argentina, 14. dec. — Posebni vlak, ki je privedel izvoljenega predsednika Združenih držav in njegovo spremstvo iz Chile v Argentino, je došel semkaj večeraj zvečer.

Na kolodvoru je bil Hoover sprejet od predsednika argentinske republike, Hipolita Irigoyena in vseh članov argentinske vlade ter od tukajšnjega ameriškega poslanika, Robert Blissa. Hooverju in njegovi družbi so nudili na to kavalersko spremstvo do poslaništva. Za "varstvo gostov sta nastopila policija in vojaštvo peš in na konjih.

Celo mesto je bilo sijajno okrašeno in po večerajšnjem mrzlem dežju je vladalo danes krasno vreme.

Vsa uradna poslopja ter trgovske hiše so nosile zastave Združenih držav in Argentine.

La Nacion in vsi drugi listi so prinesli velike pozdravne članke za Hooverja, v katerih so proslavljali gosta Argentine.

BANDITI UGRABILI LEPOTICE

Banditi so odvedli dva in dvajset deklic. — Zvezno vojaštvo jim je na sledu. — Presenečenje v kinematografu.

MEXICO CITY, Mehika, 14. decembra. — Zvezne čete iščejo v gorah tolpo sedemdesetih vstašev in 22 lepili deklic, katere so banditi odvedli. Čete so baje banditom na sledu, vendar pa niso znane nobene nadaljne podrobnosti.

V petek so napadli vstaši mestee Jilotepec v bližini slavnega mehiškega jezera Chapala. Razstrelili so z dinamitom rotovž, oplenili več prodajalen ter obkolili nato neko kino-gledišče. Moški in poročene ženske so se morale postaviti z dvignjenimi rokami proti steni, in mlade deklice, 22 po številu, so bile pozvane, naj zapuste gledišče. Nato so bile obkoljene od vstašev ter odvedene v gonsko skrivališče, kljub prošnjam mater, ki so ponujale vso svojo last za oprostitev svojih hčera.

Pershingov salut 19 strelav.

WASHINGTON, D. C., 14. dec. Regulacije vojnega departamenta so bile izpremenjene v toliko, da se bo oddalo na čast generalu Pershingu devetnajst topovskih strelav, mesto sedemnajstih. S tem se bo počastilo generala na tak način kot admiral Dewesa po zaključku špansko-ameriške vojne.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ-
JI SLOVENSKI DNEVNIK
V AMERIKI.

PRIDRUŽITEV AVSTRIJE NEMČIJI

Nemški kancelar, dr. Mueller, je govoril povsem odkrito za pridružitve Avstrije, ter glede izpraznenja Porenske in Saar doline.

BERLIN, Nemčija, 14. dec. — Potem ko je bilo opaziti že dalj časa na obeh straneh meje vedno večje nagnjenje, da se dovede do združitve nemške države z Avstrijo, je nastopil sedaj privikrat visok nemški državni uradnik, kancelar Mueller, za to spojitve. Zahteval je to spojitve ter obenem popolno izpraznenje Porenske in Saar doline od strani Francije. Mueller je opozoril na pravico samoodločitve narodov.

— Avstriji se prav tako Nemci kot so Bretonci Francozi, — je pojasnil ter stopil s tem privikrat iz svoje rezerve.

Nato pa je nadaljeval: — Nemci so mogoče needini med seboj v številnih vprašanjih, a le en glas je čuti, ki se glasi: — Izpraznite Porensko! Nemčija ima pravico zahtevati to.

Šel pa je še korak naprej, kot njegovi predniki, ko je namreč zahteval popolno izpraznenje Saar ozemlja. — Zrno naroda v Saar okraju je nemško. Jaz kot Saarlandec vem to.

Snežni vihar ob Pacifični obali.

SAN FRANCISCO, Cal., 14. decembra. — Po močnih viharjih in povodnjah ob Pacifični obali se je obetalo danes lepo vreme. V Sacramento dolini je povzročil vihar velika opustošenja.

Heibronner padel skozi okno.

Irwin Heibronner, milijonar in podpredsednik znane tvrdke Weber and Heibronner, je padel skozi okno svojega stanovanja v 14. nadstropju neke apartment hiše ter se na mestu ubil.

Švica ima novega predsednika.

BRN, Švica, 14. decembra. — Robert Haab je bil večeraj izvoljen predsednikom švicarske konfederacije. On je že imel to mesto leta 1912 ter je bil dosedaj post. ni, brzojavni minister. Za podpredsednika je bil izvoljen Karl Schurer, obrambni minister.

MRS. MAYE JE KRIVA UBOJA

Mrs. Maye je bila spoznana krivim uboja. — Ubijalka ljubimca pričakuje kazen od desetih do dvajsetih let.

Porota v Bronx sodišču je spoznala Mrs. Marlyse Maye, francosko bolniško strežnico in vojno nevesto, krivo uboga po prvem redu, radi umora njenega ljubimca Andreja Devola. Obtoženska ženska, ki je deloma paralizirana, je bila prinesena v sodišče, da izve svojo usodo. Bila je napol v omedleveci, ko so prečitati pravorek. Sodnik Albert Cohn je naročil njenemu zagovorniku Mihaelu Delagi, naj ji sporoči pravorek a bilo je navidez nemogoče, da bi razumela. Odnesli so jo iz sodne dvorane ter poklicali zdravnika.

Več ur pozneje je postala Mrs. Maye histerična v svoji celici. Zopet se je zgrudila in odvedli so jo v napolzavestnem stanju v jetniški oddelk Fordham bolnišnice.

Mrs. Maye bo v ponedeljek predstavljena sodniku Cohnu, da sprejme obsodbo.

Množice, ki so prisostvovala procesu od prvega pričetka, so bile zadržane iz sodne dvorane, ko je dajal sodnik porotnikom navodila. Pojasnil je relativno važnost dokazov. Mrs. Maye je naslajala svojo glavo na ramo matrone, ko je sodnik pojasnjeval slušaj.

Družina Devola je bila očitno razočarana nad pravorekom. Mrs. Pete Devola, svakinja mrtvega moža, se je jokala, ko je zapuščala dvorano.

— Morala bi trpeti, ta morilka! — je vzklila.

Mrs. Leoni Kemp, intimna prijateljica obtožene ženske, je tudi jokala. Nameravala je odvesti Mrs. Maye s seboj domov. Adam Maye, mož obsojene, se nahaja v neki veteranski bolnici.

Govoril sam pri svojem pogrebu.

SAN DIEGO, Cal., 14. dec. — Pri pogrebu pastora Morilla so igrali večeraj dve fonografski plošči, kateri je napravil pokojnik sam pred par meseci. Prva plošča je predstavljala pogrebni govor, katerega je imel sam v ta namen, druga pa cerkevno pesem, katero je pel on sam.

Japonska delavska stranka razpuščena.

BERLIN, Nemčija, 14. dec. — Japonsko ministrstvo za notranje zadeve je razpustilo novo delavsko stranko Niki Rodo. Vsa lastnina stranke je bila zaplenjena in voditelji so bili izgnani iz Japonske. Vlada trdi, da ni bila ta nova stranka nič drugega kot stara, razpuščena komunistična stranka.

Devet filmskih igralcev ubitih.

MOSKVA, Rusija, 14. dec. — Devet filmskih igralcev je našlo večeraj svojo smrt, ko so padli z obronka v severokavkaskih gorah, v bližini Grozny. Spadati so k družbi, ki je delala v tamošnjih gorah slike.

SESTRO ZASIDAL

V južnotirolski občini Pergina so našli zaprto v popolnoma temnem prostoru 58 letno Domeniko Fontari. V ječi je bila 13 let in je sedaj blazna. Brata in sestro, ki sta jo imela zaprto, so zaprli.

KRALJ SREČNO PRESTAL POSLEDICE OPERACIJE

Jurij je prestal posledice operacije in njegovo stanje je zadovoljivo, čeprav trpi vsled izmučenja. Premagal bo krizo mogoče v 48 urah. — Zdravniki so se poslužili operacije le kot zadnjega izhoda.

LONDON, Anglija, 14. dec. — Zgodaj danes zjutraj se je izvedelo v Buckingham palači, da je kralj Jurij mirno spal in da ni bilo opaziti nobenega zmanjšanja njegovih moči.

LONDON, Anglija, 14. dec. — Prvikrat v dveh tednih je bilo opaziti večeraj v neformalnih krogih resnično upanje za okrevanje kralja. To pa je le upanje, ne pa pričanje.

Ta mož, ki je star 63 let, je pokazal konstitucijo atleta tekom boleznin in sedaj, ko je odstranjen sedež infekcije, vsled zadnje operacije, so bili zmogni zdravniki znaznomovati majhno izboljšanje.

Ceprav je objavil jutranji bulletin, da sta slabost in toksemija še vedno precejšnji in da bo mogoče tekom naslednjih dveh dni vsaki trenutek opaziti poslabšanje, se je vendar glasilo v neformalnih zdravniških krogih, da so bili dogodki v zadnjih 48 urah bolj ugodni kot pa so mogli zdravniki sploh domnevati.

Zdravniki priznavajo sedaj, da je bila operacija zadnje sredstvo, katero je še preostalo.

Če bo kralj srečno prestal današnji dan in soboto, bo obstajala možnost popolnega okrevanja.

KITAJSKI PIRATI

so ob ustju reke Jangtse napadli neko ladjo, umorili 15 mož po-sadke in vrnilo ladjo šele proti od-kupnini v znesku 16 tisoč mehiških dolarjev.

ČEŠKOSLOVAŠKE

KOLONIJE

Češkoslovaška vlada je dobila ponudbo, da v Kolumbiji in Braziliji ustanovi svoje kmetijske naselbine. Pridelovalo naj bi se žito.

V BRAMBO PRED PLINSKIMI NAPADI

grad ev Moskv nad podstrešjih zatočišča, ki ne propuščajo zraka in so opremljena s filtri za čiščenje zraka.

PRINČEVA LADJA PRI SANDY HOOK

Križarka Durban, ki ima na svojem krovu najmlajšega sina kralja Jurija, je dospela v New York. — Zadržana je bila od megle.

Angliška križarka "Durban" s katero hiti princ George k bolniški postelji svojega očeta, je bila zasidrana v megli izven Sandy Hooka ob desetih večeraj zjutraj.

Ko se bo dvignila megla, bo odšla križarka na pomol 54 v Hudson reki. Prince Georga bodo prevadli na Cunard parnik "Beren-garia", s katerim bo odpotoval v Anglijo.

Kapitan Henry McConkey, mornariški superintendent Cunard črte, pričakuje, da bo križarka pristala krog poldne. Ne bo se ustavila pri karantini in priseljeniške in carinske inšpekcije so bile odpovedane.

Formalne slovesnosti so bile odpovedane, da se pospeši princu naglo potovanje.

Princ je star sedaj 26 let. Angleška vlada je dovolila princu prekiniti svoje važno potovanje, da se lahko pridruži svojim sorodnikom v Buckingham palači.

Francoski proračun sprejet.

PARIZ, Francija, 14. dec. — Poslanska zbornica je sprejela po dolgi seji proračun Poincaraja za prihodne leto s 460-glasovi proti 120.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir.	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$27.40
"	10,000	\$180.00	"	1000	\$54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezzav v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEN DO TREH TEDNIH
"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

33 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za meseceto za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se
slagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnik
tudi, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznani, da hitreje
najdemo naslovnik."GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Ba relay 6189.

ZNAČILNA PETINDVAJSETLETNICA

Četrto stoletje je le kratko razdobje v zgodovini.
Toda koliko je svet v teh petindvajsetih letih napre-
doval v vseh ozirih in na vseh poljih.Pred petindvajsetimi leti, dne 17. decembra 1902, se
je prvič dvignil v zrak zrakoplov, ki ga je gonil motor.Po dolgoletnih študijah in poskusih se je bratoma
Orvillu in Wilburu Wright posrečilo razrešiti zagonetko
mehaničnega poleta.Izza pravadnega časa so se največji veleumi bavili z
njo, toda pred njim je ni mogel nihče razrešiti.Tisti prvi zgodovinski polet pri Kitty Hawk, North
Carolina, je trajal dvanaest sekund. Letalo je letelo 120
čevljev daleč.Danes lete zrakoplovi preko oceanov in kontinen-
tov.Onih prvih 120 čevljev se je podaljšalo v stotisoče
milj.Prvi polet iz Albany v New York je bil završen v
dveh presledkih. Razdalja znaša 150 milj.Ta polet in polet preko Angleškega kanala, so sma-
trali za uspeh prve vrste.Danes, ko se taki poleti vsak dan vrše, se nihče ne
briga zanje.Prvo Wrightovo letalo, sestavljeno iz desk, palic in
polimaganega platna, se je razvilo v udobno potniško letalo,
v katerem je prostora za deset oseb.Dasi so bratoma Wright znanstveniki in učenjaki do-
kazovali, da je mehanični polet nekaj nemogočnega in da
bo "iznajdba" ostala kvečjem le igrača, ima danes Or-
ville Wright, — njegov brat je že pred leti umrl — dovolj
vzroka, da se smeje tem krivim prerokov v pest.Letalo ni danes nobena igrača več. Tudi doba eks-
perimentiranja je že zdavnaj minula. Vse, kar je treba,
so le še tehnična izboljšanja in kmalu bo mogoče reči, da
je letalo perfektno.V strašni svetovni vojni so se zrakoplova prvič po-
služevali kot morilnega orožja.Sila je pa mati iznajdb, in tako je baš vojna pripo-
mogla, da so posvetili letalu vso pozornost in ga izbolj-
šali.Potom teh izboljšanj je nastalo današnje letalo, ki
služi sedaj mirovnim svrham.V Evropi vrše zrakoplovi potniško službo v Ameriki
pa zaenkrat le še pošto. Ni pa deleč čas, ko bodo tudi
v Ameriki osnovane redne zračne potniške črte.

H koncu moramo še nekaj omeniti.

Žal, da se ne nahaja prvi Wrightov zrakoplov v
Smithsonian Institutu v Washingtonu, pač pa v nekem
muzeju v Angliji.

POTLAČENA KNJIGA

Znani pariški pisatelj Benjamin je pravkar izdal knjigo o pisatelji-
ci grofici Noaille z mnogimi ose-
bnimi spomini. Knjiga je grofice
tako neprijetno dirala, da je po-
sila pisatelja, naj jo neupodoma-
umakne iz prometa. Benjamin je
želji brez ugovora ugodil ter po
vseh knjigarnah knjigo do zdaj
njega izvoda pokupil. Prodanih je
bilo dosti, da per zvezkov, tako da
predstavlja knjiga še ob rednem
povsem razprodani.

ZAPRLI SO NA DUNAJU

znanega sleparja Paula Neuman-
na. Neumann je bil znan kot sport-
nik ter si je kot plavač pridelal
zmago na prvih Olimpijskih igrah
v Atenah. Kaspeje se je vdel pu-
stolovstvu; med drugim je zada-
na svetovne vojne "deloval" kot
štabni zdravnik, ne da bi bil kdaj
študiral medicino. V zadnjem ča-
su je stanoval na Dunaju v vogal-
ni hiši; v eni ulici je bil priprav-
ljen na "dr. Neumann" v dru-
gi na "dr. Hoffmann".

Novice iz Slovenije.

Beg iz jetnišnice.

27. novembra zjutraj je pobe-
nil iz ljubljanske jetnišnice v ju-
stični palači kaznjence Jože Bra-
deško, pristojen v Praproče v pol-
bov-grajskem okolišu, rojen 1886.
Bil je lani obsojen zaradi tatvine
na 18 mesecev ječe in je 12 mese-
cev že odslužil.Je prava zagonetka, kako se je
Bradeško mogel iztihotapiti iz za-
idovja, ko je ljubljanska jetniš-
nica dobro zastražena in vsrjo
jetniški pazniki navale svoji pre-
obilni službi najveselje nadzoro-
vanje. Pogrešili so ga zjutraj okrog
7 po zatriku.O njegovem pobegu so bile ob-
veščene varnostne oblasti v Ljub-
ljani in okolici, pa ni dvoma, da
se bo Bradeško kmalu zopet zna-
šel v celici, kjer mu bodo gosto-
vanje še podaljšali.

Pod konjaki kopiti.

Posestnik Frane Bohine iz Praš
pri Mavčicah, ki se je bil ustavil
pri gostilni "Zorec" pri savskem
mostu, je okrog 16. ure naročil
gostilničnemu hlapcu, naj mu na-
preže konja, da se odpelje domov.
Pri vprezanju se je konj nenado-
ma postavil na zadnje noge in se
izmuzal preplašenemu hlapcu ter
zdiral na cesto. Sredi državnega
mosta je zdvijan konj prišel med
dva voza in se spodtaknil. Blisko-
ma pa se je zopet pobral in ubral
pot proti kolodvoru.Ljudje so se preplašeni umika-
li. Malo pred kolodvorsko resta-
vraijo pa je stekel čez cesto 12.
letni Viktorče Kristan, doma iz
Vodice, da bi ušel splašnemu ko-
nju. Toda, bilo je že prepozno.
Konj se je zpel pred fantom in ga
preskočil. Z zadnjima nogama pa
ga je spodbil na tla in deček se
je pri padcu zamotal v vaji, ki
so ga vrle s ceste preko roba na
nižje ležečo stezo.Ljudje, ki so bili priče temu
prizoru, so od groze in strahu za
fantovo življenje kar onemeli.
Razburjeni so hoteli k ležečemu
dečku in ga dvigniti. Fantek je
bil otrpel od prestrašenosti in je
čutil tudi bolečine. Prvo pomoč
mu je nudil zdravnik dr. Bežek.

Nevaren požar v Gradcu.

29. novembra je zapel rdeči pe-
telin v Gradcu v Belokrajini. Ko
se je prebivalstvo nahajalo v pr-
vem sladkem snu, se je oglasila
naenkrat opolnoči, gasilska tro-
benta. Ljudje so bili zbegani. Go-
relo je praj v središču Gradca,
kjer so poslopja tesno drug pri
drugem. Ogenj je izbruhnil pri
posestniku Janezu Kraševcu v so-
bi, kjer je imel spravljeno seno,
in se je hitro razširil. Naenkrat
je gorela vsa hiša, naka se je vno-
lo sosednje gospodarsko poslopje
mizarja Kovačiča, ki je bilo tudi
polno sena in slame.Prvi so sosedje pričeli z reševa-
njem ljudi, živali iz hlevov in o-
stalega, kar se je pač še dalo re-
šiti. Medtem se je pa pripravila
že motorna brigada, ki si jo je
lansko leto v avgustu nabavilo
domače gasilno društvo. Ogenj se
je v tem času tako razširil, da se
ni mogel nihče niti na dvajset
metrov približati. Tedaj je priče-
la delovati motorka, ki je takoj
pokazala, kaj je vredna in kaj
zmore. V kratkem času je ne sa-
mo omejila požar, ampak ga tu-
di povsem udušila na glavnem po-
gorišču, a potem je nadaljevala s
pogasevanjem, še ostalih manjših
pogorišč.

Smrti ponesrečenega tesarja.

20. novembra je umrl v mari-
borski bolnici 46-letni tesarjski
pomočnik Ivan Kukovec, zaposlen
pri tesarstvu mojstru Potočniku
v Mežici. Mož je žrtve tragične
nesreče. Povožila ga je namreč
rudniška železnica v Mežici in mu
odrezala obe noge. Meziški reši-
ni oddelk ga je takoj odpeljal v
mariiborsko bolnico, kjer pa je mož
podlegel poškodbam.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrl po kratki
in mučni boleznij v 22. letu staro-
sti Sandi Gjud, sin brisavskega moj-
stra Ivana Gjudja.— V Sv. Štefanu v Tebnjem je
umrla Frčiška Uhan, rojena Na-
drih.— V Domžalah je umrl v 66. le-
tu v starosti veletrgovca z vinom,
posestnik Anton Mueller.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Originalen vzrok samomora.

Iz Zagreba poročajo, da se je
odigrala 28. novembra na Ilici
neavdarna tragedija. Novine bele-
žijo dan za dnem številne samo-
more. Obupanci si jemljejo živ

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Maurice Dekobra:

HOTELSKI TAT

Ko sem stopil v predvorje Pariza, sem takoj opazil, da je moralo zgoditi nekaj posebnega. Gostje so stali v skupinah okrog marmornih stebrov in se živahno pogovarjali. Ravatelj hotela in natakarji so tekali sem tja in zapazil sem gospo Copieuxevo, ki je prihitela iz pisarne. Bila je blede in razburjena. Planil sem k njej.

"Kaj vam je, draga prijateljica?"

Potegnila me je na teraso, ki se je odpirala proti biarriški obali. "Biserina ogrlica mi je ukradena," mi je povedala z nekimi negotovimi glasovi. Osem in osemdeset biservov, vrednih več do dve sto pet tisoč frankov. Dobila sem jo v dar od svojega moža. Strahno sem razburjena, saj je tudi nekaj nezalisanega!"

"Ukradena! Ali veste z gotovostjo, da vam je ukradena?"

"Z vso gotovostjo; ko sem se sinoči vrnila iz kazine, sem jo položila na kamin. Davi ob devetih je bila še tam; ko sem odšla iz sobe, namenjena v hotelski česalni salon, sem iz opreznosti zaklenila vrata in vzela ključ s seboj; ko sem se proti enajstim spet vrnila, ni bilo ogrlice več."

"Po tem takem je v hiši hotel-ski tat? Morda sobni natakar?"

"Naj bo ta ali oni — obvestila sem takoj ravateljstvo, ki je že telefoniralo po policijo."

"Ali ste že izprašali spletnice?"

"Ona trdi, da od trenutka, ko mi je prinesla zajtrk, pa do trenutka, ko sem ji pozvonila, da ugotovim tatvino, ni več stopila v sobo. Zame je to hud udarec! Sezona mi je temeljito pokvarjena. Tako lepa ogrlica, ki mi je bila nad vse draga in ljubša od vsega ostalega nakita. Čudno je: na nočni omarici sta bila dva prstana s safiri in tri zlate zapustnice z briljanti, nič manj vredne kakor ogrlica — toda ukradena mi je bila haš ogrlica, drugi nakit je ostal nedotaknjen."

"Res čudno!"

"Tatu ne bi stalo niti dvajset sekund, da bi ukradl še ostalo zlatino. Zelo čudno!"

Stvar me je zanimala. Vedno sem se rad ukvarjal z zagonetkami in tajinstvenimi pripetljaji. Ako bi že ne bil bančni ravatelj, bi se gotovo posvetil poklicu detektiva.

"Draga prijateljica," sem rekel gospo Copieuxevi, "prav ste storili, da ste obvestili policijo, toda v spretost domače policije v Biarritzu imam malo zaupanja. Ali dovolite, da vzamem stvar privatno v roke? Seveda samo iz zanimanja kot diletant..."

"Zelo sem vam hvaležna, dragi prijatelj, tem bolj, ker sem v Biarritzu čisto sama. Storite vse, da najdete mojo ogrlico. Slutnja mi pravi, da je tu po sreli neka ženska — in moja slutnja me malokdaj pusti na cedilu!"

V družbi gospe Copieuxeve sem popij kavo in nato vstal.

"Oprostite me zdaj za nekaj časa; majhna preiskava, ki jo namravam izvesti, me kliče v drugo nadstropje."

Ni mi bilo težko najti hiše, ki je opravljala službo pri gospe Copieuxevi. Odveč sem zalo Carlotto v sobo njene gospodarije in ji stisnil v roko bankovec, rekoč:

"Mamzel Carlotta, ali bi mi hoteli dati nekaj pojasniti o osebah, ki stanujejo v neposredni bližini madame Copieuxeve. Kdo je v sobi na levo?"

"Neki Američan, Mr. Daniels, sodim."

"Ali je že delj časa v hotelu?"

"Ne, prišel je pred nekaj dnevi na temiški match. Mister Daniels je mlad, zelo eleganten mož vilen sportnik, sodeč po rokah in drugem telovadnem orodju, ki ga je polna njegova soba."

"In kdo stanuje na desni?"

"Zakonec Letillacova iz Pariza!"

"Ali je to vse, kar veste o tej dvojici? Kakšna človeka sta to?"

"O prava golobčka sta; kadar koli stopim v sobo, se poljubljata."

"Kako pa vi sodite o tej tatvini? Ali sumničete Mr. Danielsa ali zakonec Letillacova?"

"O, gospod, ne teh ne onega! Ako je kdo krivec, ga zanesljivo ni iskati v soseski gospe Copieuxeve!"

Zahvalil sem se spletnici in stopil v pisarno ravateljstva, da tam še kaj pozvem, nakar sem šel v mesto na izprehod. Po vrsti sem obhodil vse draguljarje in jim zadaj vprašanja, ki so bila po mojem mnenju v zvezi s tatvino. V eni izmed trgovin sem dobil odgovor, ki me je precej zadovoljil. Vrnil sem se v hotel, nadaljeval s preiskovanjem in obhodoval z gospo Copieuxovo ter ji jo pojasnil.

"Draga prijateljica, dokaj čuden predlog vam moram napraviti! Ali bi hoteli, da zamenjate za eno noč svojo sobo? Vi boste spali v tretjem nadstropju, jaz po bom zasedel vašo številko."

Madame Copieuxe se je začudila, toda voljna je bila takoj in "Andre, ali že imate kako sled?" me je vprašala polglasno.

"Da in ne; vsekakor hočem poizkusiti."

Po devetih zvečer sem odšel na svoje mesto, a madame Copieuxe va se je vsa radovedna podala v mojo sobo. Da ne bi vzbudila sumna, je bila stopila četrte ure prej

v krasni večerni toaleti v predvorje, tako je namenjena v zdraviliški salon. Nato se je bila postranski stopnicah skrivoma vrnila v sobo.

Dolgo sem moral čakati, skrit v velikem naslanjaču. Soba je bila temna, le obločnice z obale so ustvarjale v sobi mrak, ki so se ga oči le polagoma privadile. Ure so mi minevale zelo počasi. Naposled, približno pol dvanajstih, sem začel pri vratih lahki šum. Ključavnica je zakrčala, vrata so se nalahko odprla in videl sem, kako je stopila v sobo moška postava.

"Roke kvišku!" sem zaklical, dvignil desnico s samokresom proti vlomilcu, z levico pa prižgal električno luč. Mož je prestrašen odskočil, vzdignil roke in zajecjal:

"O, gospod, za Boga, prosim vas, ne napravite škandala! Prišel sem, da popravim pomoto. Ali mi verjamete? Eva, saj držim roke kvišku. Sedite v moj džep in našli boste ogrlico; hotel sem jo vrniti; izposodil sem si jo bil..."

Njegov glas je zvenel tako odkritosrečno, da nisem dalje premišljeval. Segel sem v njegov džep in našel biserno ogrlico gospe Copieuxeve.

"Vi ste gospod Letillac, kaj ne?" sem vprašal.

"Da, gospod. In kdo ste vi? Gotovo detektiv? Za Boga, prosim vas, poslušajte me, preden me daste aretirati. Bodite usmiljeni nisem tat; tudi krasti nisem hotel. Skratka: poročen sem, do svoje žene sem izgubil pri nesrečni spekulaciji. Ponužali so mi dobro kupčijo v tukajšnji okolici. Danes popoldne bi moral jaz in moja žena s svojimi bodočimi akcijonariji v Bayonne na obed. Toda morala sva hlinite tem ljudem bogastvo, ki ga nista imela. Ali razumete? Žena mi je svetovala, da si izposodim biserno ogrlico pri kakem tukajšnjem zlatarju. Dejala mi je: 'Ako bodo ljudje videli, da nosim bisere v vrednosti 200.000 frankov okoli vratu, ti bodo zaupali.'"

To se nama kakopak ni posrečilo. In tako..., opazil sem krasno ogrlico, ki jo je dama te sobe pustila na kaminu — z balkona svoje sobe sem zapazil nakit — že prej pri večerji sem ga občudoval. Odločil sem se, da si izposodim nakit; okno je bilo odprto — in dober telovadec sem. Moja žena ga je nosila danes pri obedu v Bapornu. Kupčija je sklenjena in baš v trenutku, ko sem hotel vrniti bisere, ki so mi prinesli toliko sreče, se je vse zrušilo. Zaklinjam vas, imejte usmiljenje z menoj."

Gospod Letillac je jokal in njegova obupanost mi je šla nehoti do živega. Strmel je vame kakor človek, ki se utaplja. Hotel je pasti pred menoj na kolena Zadržal sem ga in dejal:

"Gospod nikdar se ni va videla in nikdar se več ne bova. Oprezno boste zaprli vrata od zunaj. Ko se vrne vaša žena iz kazine, ji recite, da naj ne misli več na biserno ogrlico."

"O, gospod, večno vam bom hvalečen!"

Hvaležem? Čemu? Rajši recite svoji soprog, da sem skrivno preiskal vso sobo in našel ogrlico zavito med preprogo in parketom. Lahko noč."

ČEM svojega očeta JOHN WOLF iz Soteske, Straža. Leta 1912 je bil v Milwaukee, Wis. Kdor kaj ve, naj mi poroča. — Josephina Wolf, omožena Ochovin, Ruzjakovca do kraja Margara, Skopje, Južna Srbija, Jugoslavija. (Dr. 14615)

Zakoni, proti katerim ni ugovora.

So zakoni, preko katerih nihče ne more — ne berar, ne znanstvenik, ne pesnik, pa tudi noben kralj ne. Kljub temu pa država je uprl in njegov odvetnik je pred včasih te zakone v svojih javnih napravah preziral. Ker se pa prezirati kratkonalo ne daje, utegne priti do svojevrstnih pravic, kakor sta se vrtili — odnosno sta se v teku — v Franciji. O tem poročajo francoski listi: Znan francoski sportnik je na vozniki iz Toulouse v Pariz uporabil "cabinet particulier". Ko pa je hotel oditi, se vrata nikakor niso dala odpreti. Trkal je in klical — vse zaman. Ko ni bilo druge pomoči, si je pomagal sam na ta način, da je vrata enostavno udrl — kar je kot atlet mogel. Osvobojen se je ves zadovoljen vrnil v svoj oddelk in menil, da je s tem stvar končana. Toda čez par tednov je prejel od lok, ki ga obsoja na 175 frankov globo zaradi poškodovanja javne lastnine. Sportnik je plačal, toda obenem vložil tožbo proti železniški upravi, ker ga je bila oropala svobode. Ta proces je sedaj v teku...

Nekaj podobnega je predmet druge pravde, le da se je stvar zgodila v obratnem smislu — ta potnik je hotel notri... Bil je to trgovinski potnik, ki se je vozil iz Rouena v Pariz. Pred odhodom je bil preglednik pogledal v kozarec in med vožnjo je narava brezpozorno terjala svoje pravice. Toda tista vratica z dvema ničlami se niso dala odpreti. Mož je v svoji stiski začel s pestmi obdelovati vrata in jih skušal vdreti. Prihitej je sprevednik in ga opozoril, da po predpisih železniške uprave na navadnem osebnem vlaku ni "posebnih kabinetov". "Zlojeza, kaj blebčete — tu je cabinet particulier; samo odprite mi hitro, lepo vas prosim!" Sprevednik ni hotel nič slišati, nakar se je potnik besen z vso silo upel vrata, ki so popustila. "Vas in vašo železnico upravo..." je kričal potnik; več sprevednik ni slišal, ker je

zbežal. Posledica je bila globa 175 frankov zaradi kršenja železniških predpisov. Trgovski potnik pa se je uprl in njegov odvetnik je pred sodiščem nad vse resno opozoril na nevarnosti, ki prete človeški svobodi, ako bo zakonodaja na ta način teptala pravice narave. — "Oprostite" — ga je prekinil predsednik — "vi pretiravate; človeška svoboda vendar..."

Revidira "Medizinische Welt" poroča o zanimivem pojavu iz južno-francoske vasi Les Estreys, kjer ni niti enega na raku bolnega človeka. Strokovnjaki so doznali, da vsebuje potok, ki teče skozi vas in služi prebivalstvu za kopanje in pitje, precejšnjo množino radija, ki je, kakor znano, najboljše lečilo za začetne štadije raka. Podobna dravilna voda teče tudi v bližini nemškega kraja Daun na v Eifelu. Kemična analiza je doznala, da vsebuje ta voda element germanij, ki ima izredno sposobnost, da razmnožuje rdečo krvna telesa. S tem ovira nastanek raka.

Ravnatelj Roentgenove klinike v južnolandskem mestu Aarhusu je v zadnjem času dajal poskusnim podganam manjše količine alkohola. Močan odstotek živali je zbolel na raku v črevesju. S tem je tudi eksperimentalno dokazovano, kaj se lotrak najraje pijanek.

Dunajskemu raziskovalcu dr. Kleinu je uspelo presaditi človeškega raka na rastline. Pojavili so se jim isti tvorji kakor pri ljudeh. To daje upanje, da se bo posrečilo odkriti povzročitelja stranske bolezni in uspešen serum proti njemu.

NA HOCHSCHWABU

so našli truplo dunajskega dežel-nosodnega svetnika dr. Mahlerja, ki so ga pogrešali od letosnjega avgusta. Dr. Mahler je na plavinskem izletu ponesrečil.

KAKŠNA CENA ZA PONAREDBE?

Različne železniške tonike se nudijo ljudstvu, ampak vsak, ki poznava pravo originalno, zanesljivo

TRINERJEVO GRENKO VINO

se odloči odločno tem. Vi lahko tudi več plačate za ponaredbe, ampak zdravje se lažje izgubi kot pa dobi nazaj! Trinerjevo grenko vino je narajeno iz cascara in drugih zeliščnih snovi, katere vama očistijo čreva, iz prebavnega malta, ki pomaga prebavi, rundečega kalifornijskega vina, ki oživilja vaš sistem. V vseh lekarnah. Za brezplačen vzorec pišite na: Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerjev 1929 letni stenski koledar s slikami glavnih mest je nekaj krasnega. Vaš lekarnar ima enega za vas. Ali pa pišite na Jos. Triner Co. in priložite 10c za poštno stroške.

Imamo še druge role v zalogi, pišite nam po cenik. Z vsakim naročilom pošljite nam money order in 35c posebej za poštno.

Navinshek - Potokar Co.

331 GREEVE STREET CONEMAUGH PA.

NOBILLOVA BLAMAŽA

EDEN IZMED MNOGIH ZANIMIVIH ČLANKOV, KI JIH VSEBUJE

Slovensko-Amerikanski

Koledar za 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Princesa Marta pred sodiščem.

Lani je v Nemčiji kar urogolelo pustolovec vseh vrst. Zubkove avanture so itak znane in ni vredno, da bi jih pogrevali. Znanec so tudi pustolovščina Harryja Domele, ki so ga te dni zopet aretirali. Skoraj istočasno, ko je Domele v Nemčiji uganjal svoje lopovščine in znal spretno odirati za Hohenzollernse še vedno navdušene aristokrate, se je pojavila v Nemčiji tudi neka hohenzollernska "princesa," ki v svoji pretkanosti ni prav nič zaostajala za slovitim pustolovcem Domelo.

NOVA DOGNANJA O RAKU

Bila je priprosta služkinja Marta Bart. Pred dobrim letom se je pojavila v Erfurtu. Sprva ni nihče vedel, kdo in odkod je, toda kmalu se je raznesla vest, da se mudi v Erfurtu inkognito neka princesa, nekakinja bivšega cesarja Viljema. In "princesa" je zmešala glavo vsem erfurstkim patrijotom, ki še niso mogli prebleti Viljemovega padca in izgona. Ne samo, da jih je pošteno oskubila, marveč jih je tudi osmešila pred javnostjo.

Bila je priprosta služkinja Marta Bart. Pred dobrim letom se je pojavila v Erfurtu. Sprva ni nihče vedel, kdo in odkod je, toda kmalu se je raznesla vest, da se mudi v Erfurtu inkognito neka princesa, nekakinja bivšega cesarja Viljema. In "princesa" je zmešala glavo vsem erfurstkim patrijotom, ki še niso mogli prebleti Viljemovega padca in izgona. Ne samo, da jih je pošteno oskubila, marveč jih je tudi osmešila pred javnostjo.

Razprava, ki se je večeraj pričela proti Marti Bartovi, bo spravila zanimive in naravnost pikantne stvari na dan. Zgodba, kako si je znala podjetna služkinja pridobiti renome princese, je zanimiva. Nekoč se je ustavila Marta v lokabru za snajenje Herolda. Lokabru sta vodili dve stari, bogi in cesarju še vedno globoko vdani devici. Marta je napravila vtis distingvirane dame. Vedla se je zelo fino in korektno in mimogrede ni pozabila omeniti, da teče po njenih žilah "plava" kri. Trdila je, da je hohenzollernska princesa, da se pa mora skrivati ker so Hohenzollernci zelo osvoženi med ljudstvom. Zato mora potovati in stanovati vedno inkognito. Sicer je res, da nima čiste hohenzollernske krvi, ker je samo otrok ljubezni grške kraljice, vdove po kralju Konstantinu. Toda kljub temu je prava Viljemova nekakinja. Morala bi najprej poročiti grškega prestolonaslednika, kasneje pa je cesar kot vrhovni družinski glavni odredil, da se poroči s prestolonaslednikom Viljemom.

Stari devici sta bili nepopisno srečni. Kar verjeti nista mogli, da biva princesa pod njuno streho. In ko ju je princesa Marta počastila z naslovom "dvornih dobiteljic," je bila sreča še večja. "Princesa" je znala to spretno izkoristiti. Pri Heroldovih se je kar udomačila, saj so bili zelo prijazni ljudje. Seveda jima je trdno zabijevala, da ne smeta nikomur izdati kdo je, obenem je pa staro devico Frido prosila, naj spi pri njej, češ, da je bila vedno vajena, da je kaka dvorna dama spa-

la pri njej. Stara devica je bila vsa navdušena, saj je postala kar žez noč dvorna dama. Se nikoli je ni doletela taka čast.

Princesa Marta je slednjič uvidela, da je že dovolj sondirala teren. Začela je tožiti, da žive Hohenzollernci v veliki bedi in zlasti njeni nečaki — Marta je namreč stara 42 let — so veliki siromaki, ki jih mora podpirati. In res je prežela vsak teden eno ali dve pismi, v katerih je njeno sorodstvo prosilo denarne podpore. In "teta" je bila radodarna. Če slučajno ni imela sama, sta posodili stari devici. Enkrat je potreboval en prime 200 mark, drugič drugi 400 in tako je šlo brez konca in kraja. Sestri Herold sta morali vedno globlje poseči v svoj džep in njuno premoženje se je začelo polagoma krčiti. Imeli sta okrog 10.000 mark, ki jih je pa Marta kmalu poglala. Prišlo je celo tako daleč, da sta Heroldovi delali dolgove njuna podjetje je pa seveda propadlo.

S tem pa register "princesinih" žrtev se ni bil izčrpan. Kljub inkognitu se je namreč v mestu naglo razširila vest o bivanju princese v Erfurtu. Marta je navezala stike z raznimi plemenitimi in bogataši. Čeprav je bila grda in škrbasta, so ji mnogi naselili. Pozneje si je dala kot princeza napraviti umetno zobovje, ki pa se zdaj ni plačano. Princesa namreč tudi ljubezni ni odklanjala. Za ljubezen je kar odkrito zahtevala denar, češ, da se mora žrtvovati za svojo rodbino, ki živi v bedi. Naravno, da so se mnogi kar pulili za njeno ljubezen in bili so srečni, če so njeno veličanstvo lahko strastno objemali.

27. nov. se je pričela proti dozdni princesi razprava. Ugotovljeno je, da je Marta Barth, ki se je izdajala za Margareto Prusko, nezakonska hčerka nekega gozdarja. V mladosti je bila služkinja in sobarica pri raznih plemenitih in uglednih rodbinah, tako da je znala nastopati tudi v boljši družbi. Preiskava je tudi pokazala, da je bila Marta že dvakrat radi pomarejanja listin kaznovana na leto dni zapora.

Kako je znala prebrisana služkinja oiganiti in izkoristiti svoje naivne oboževalce, najbolj dokazuje velika zbirka vsakovrstnih verzije in imitiranih dragocenosti, diademov in drugega nakita, s katerim se je "princesa" zelo rada pobahala. Večino draguljev je pa prodala. Za "cesarski" nakit so se prismojeni patrijoti kar trgali. Vsa zbirka leži pri razpravi na pultu. Obtoženka je pa na predsednikovo vprašanje, da-li se čuti krivo, odgovorila, da samo "deloma."

ISKATI BO TREBA NOVE

Ravnatelj bližnje in razni odlični psihiatri so objavili prošnjo na časopisje, naj takojimovanih "viharnih prizorov", ki so se udomačili po parlamentih, v bodoče ne označuje kot "prizore iz blaznice". To prvič škoduje ugledu teh zavodov, drugič jim pa dela tudi krivice, kajti pretepev in škandalov ti zavodi skoroda ne poznajo, vsekakor pa taki dogodki zanje niso značilni. — Za izgrede v parlamentih bo torej že treba iskati drugega primera!

15 MILIJONOV LJUDI

STRADA NA KITAJSKEM

Lakota pa se še širi in bo zajela najbrže še nadaljnjih 5 milijonov ljudi. Mednarodni odsek za pomoč v Pekingu potrebuje najmanj 14 milijonov dolarjev, da bo stiski vsaj za silo kos.

EDINA MOŽNOST

da se dostavi Vašim v domovini denarno nakazilo ša pred Božičem je potom —

BRZOJAVNEGA PISMA

ali

DIREKTNEGA BRZOJAVA

Stroški za brzojavno pismo \$1.—

Za direkten brzojav: v Jugoslavijo \$2.50,

Italijo \$2.—

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

ČITAJTE!

NOBILLOVA BLAMAŽA

EDEN IZMED MNOGIH ZANIMIVIH ČLANKOV, KI JIH VSEBUJE

Slovensko-Amerikanski

Koledar za 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nožno Oalabelost Mehurja eh Bolani Ladi pri stani Hitro pomoč pri stani Santal Midy Uporabi: Nekod. Uro.

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za "Glas Naroda" priredil G. R.

40

(Nadaljevanje.)

— Potem sem vesela, da sem jaz ena onih ljudi, katere ljubite, — je odvrnila Sara smeje. — In pustite mi reci še to, da mislim, da ste najbolj nemoralna oseba.

Elizabeta je zrla nanjo zamišljeno.

— Mogoče da sem, — je priznala. — Vsaj s konvencionalnega stališča. Prav gotovo pa bi ne dopustila, da bi takozvani moralni pomisleki ovirali srečo katerega koli, katerega imam rada. Jaz pa mislim, da bi ti in mi vsi naj bi bili žrtvovani na oltarju te two-penny obljube, katero si dala dr. Selwynu?

Sara se je nasmehnila ter jo poljubila.

— Bojim se, da boste žrtvovani, — je rekla.

Če bi jo mogla katerakoli stvar spraviti z žrtvijo, katero je napravila s svojim neprostovoljnim povratkom v Monkshaven, je bila gorkost sprejema ob njenem prihodu.

Selwyn in Molly sta jo čakala na kolodvoru in Jane Crab, noseča novo čepico in predpasnik za to priliko, je stala pri vratih, ko se je ustavil mali voziček pred njimi. Celo Mrs. Selwyn se je premagala toliko, da je prišla po stopnicah navzdol ter je čakala v veži, da pozdravi potnika.

— Velika uteha bo imeti te nazaj, moja draga, — je rekla, z neobčutljivim čustvom v svojem glasu in Sara je naenkrat čutila, da je obilno nagrajena za številne ure zgoraj, ko je skušala vzbuditi zanimanje Mrs. Selwyn za katerokoli stvar izven nje same.

— Ti izgleda drobnejša, — se je glasil robot komentar Selwyn, na ko je Sara odložila svoj klobuk in suknjo. — Kaj pa si delala s samo seboj?

Sara je nekoliko zardela.

— Mislim, da sem se podila naokrog. Živela sem v pravečem vrtnicu. Never mind, doktor Dick, vi me boste zlebeli s svojo domaćo hrano in dobrim zrakom. Moj Bog! — je nadaljevala; ko je bil odgovor, da je prišel krog pasu ter majal s svojo glavo. — Vedno sem bila te tanke vrste.

— Jaz mislim, da ti London ni prijal, — je mrmral Selwyn. — Tvoj pulz je tako poskočen kot primitiven kino-film. Stori bi boljše, da ne zbežiš od nas zopet s tako naglico. Razventega pa ne moremo izhajati brez tebe.

Z čustvenim sunkom se je Sara spomnila dejstva njene bližajoče se poroke. Kako na svetu naj sporoči tem svojim dobrim prijateljem, ki so računali z njenim nadaljnjim bivanjem, da jih bo v najdaljših treh mesecih za vedno zapustila, kar je bil to najdaljši čas, v katerega je hotela privoliti Elizabeta? Očitno je bilo nemogoče spustiti tak mrzli curek v veselo gorkoto njih sprejema. Sklenila je čakati vsaj do naslednjega dne, predno jih seznani z dejstvom njene zaroke.

Ko je prišlo jutro, so govorili isti argumenti v prilog nadaljnjega zavlečenja in ko so dnevi potekali, je postalo vedno težje uvesti ta predmet.

Razventega pa je doživela Sara v tej novi okoliščini neko skoro neizogibno reakcijo čustvovanja. Ni bilo, da je dejanski obžalovala svojo zaroko, a kljub temu se je znašla nadobutno vsprico misli na čestitke, s katerimi jo bodo vsi obsipali.

Rekla je sama sebi razdraženo, da je to le posledica tega, da ni imela še dovolj časa, da se privadi ideji smatrati se za bodočo ženo Tima. Pozneje, ko se bo bolj privadila tej misli, ji ne bodo tako zopne čestitke znane. Morala je stopiti pred končno dejstvo, da ne pomenja poroka, zanjo kroničnega izpolnenja življenja. Zakon s Timom ne bo nikdar ničesar drugega — kot nadomestilo, naslednja najboljša stvar.

S tem mislimi v duhu je končno sklenila reči ničesar glede svoje zaroke za enkrat, pač pa se lotiti življenja v Sunnyside kot da ni bilo nikdar onih mesecev Londonu.

Kakor hitro je bil sklep storjen, ji je nudil meizerno utehe. Bilo ji je zelo prijetno pasti nazaj v staro navado opravljanja "me-naže" v Sunnyside, skrbnosti za Selwyna, vsled tega mu je postala neobhodno potreba, razveseljavanja njegove žene ter paznje na Molly.

Sara je našla, da je bilo slednje najbolj težavni del njene naloge in povečala so se njene medle bojazni, katere je stvorila in katere je delila s Selwynom še pred njenim obiskom v Londonu.

Iz belstvenosti ljubkega, nedoslednega bitja, z razpoloženjem angelja in odkritosrčnosti otroka, je postala Molly čudno nervozna in razdražljiva, ki je zardela in prebledela brez vsakega vzroka in ki je bila strogo nezaupna glede svojega prihajanja in odhajanja. Bila je na čuden način ogorčena nad vsakim pojavom zanimanja za njene zadeve ter je naravnost ozmerjala Sara, ko si je slednja držnila vprašati jo, če se nahaja Lester Kent še vedno v bližini.

— Kako na svetu naj jaz vem to?

Njene zlato-rjave oči so srečale Sara s pogledom nervozne izvirnosti.

— Jaz nisem njegov čuvaj.

Ker jo je bilo očitno sram tega njenega izbruha, je dostavila bolj prijateljski:

— Jaz nisem bila spodaj v klubu že tedne. Bilo je tako vroče — in jaz mislim, da sem se vlenila. Šla pa bom tja jutri. Zmožna bom zadostiti tvoji radovednosti, glede Lester Kenta, ko bom prišla domov.

— Jutri? — Sara je izgledala presenečena. — Midve sva obljubili iti jutri na čaj k Audrey.

Molly je zardela ter zrla prot.

— Ali sva? — je rekla negotovo. — Jaz sem pozabila.

— Ali ne moreš urediti tako, da greš v Oldhampton naslednjega dne? — je nadaljevala Sara.

Molly je namrdnila nekoliko obraz, a končno je rekla:

— Povem ti, kaj bom storila, — je rekla uljudno. — Vrnila se bom s popoldanskim vlakom ter se sestala s teboj v Greenacres.

S to koncesijo se je morala Sara zadovoljiti.

Čaj v Greenacres se je razvil v neke vrste piknik. Ko je Sara prekorajla hladno zeleno trato za služkinjo, je našla veliko število pirjateljev in sovražnikov gospe Audrey.

Elita iz sosedstve je mogoče našla številne neprijetne stvari, katere je govorila glede Mrs. Maynard, a ni bila nikakor proti temu, da sprejme njeno gostoljubnost, kadarkoli se je mudila prilika.

Srečo Sara je poskočila naenkrat, ko je zapazila vitko postavbo Trenta med onimi, ki so polnili trato. Zelo močno si je prizadevala privaditi se, da ga sreča povsem mirno, a pri vsakem sestaniku, čeprav je bila na zunaj zelo mirna, je udarjal njen pulz hitreje in čane, ko ga je pevkarica videla iz svojega povratka iz Londona, je čutila, kot da so vsi njeni živci izven njene kože, mestu pod njo.

(Dalje prihodnjaj.)

Ivan Albrecht:

Odrešenik.

Ko so priglali lučke na drevesu, je zavladala v sobi svečana ubranost, to leto posebno svečana, zato, ker so praznovali ljubki praznik v skrajno zaključnem krogu. Bilo ni niti tete Adele niti strica Valterja, ki je sicer leto za letom krvaril božični mir s pri-povedovanji o silnih vojnih junakih in uspehih v vojni. Stric Valter je bil nekoč ritmojster in ni mogel prebleti spominov na tiste dni, ko je lahko rožljaj s salijo in ostrogami. Tudi izmed ostalega sorodstva letos ni bilo nikogar. Baumgartnerjevi so hoteli ostati sami in niso povabili niti nečakinje Eme, Lidijine sestrice, ki je v bližini tridesetih kakor pravični starega testamenta hrepnela po odrešenju.

Gospod Baumgartner s soprogo se je namreč zadnje čase počutil tako nekam slabo, da je bil ves nejevoljen. Dasi se razmeroma vsiljav, je bil vendar tako razruvan, da si je želel miru in močne zaslonbe. Nihče mu ni bil še nič hudega rekel naravnost v obraz in njegovo trgovsko podjetje je bilo slej ko prej izgledno. E. Baumgartner — Import — Eksport — je živjal slovesno solidne trdve z močnimi in zdravimi kolenihmi; a gospod se sam se je vendar počutil slabo. Bilo je kakor tok pod zemljo. Čul ali pravzaprav slutil in uganil je tupatam šušljanje, ki bi utegnulo načeti zdravje njegove trdve. In sam je moral včasih, ako je hotel točno izpolnjevati svoje obveznosti, seči po sredstvih, ki sicer še niso zla, pa vendar pomenjijo začetek zlega.

Gospa Amanda ni o vsem tem slutila niti trohice, še manj pa gospodična Lidija, ki je bila, dasi ne lepota, vendar ljubka in mikavna s svojimi dvajsetimi leti.

Ko je tedaj gospa Amanda ugi-

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v sta-

ri kraj, je potrebno, da je počen s

potnih listih, priloži in drugih

stvarih. Vred naše dolgoletne

kuhanje vam mi samoreno dati

boljše pojasnila in priporočila,